

Nota Jeugdbeleid

2011-2014

CONCEPT-VERSIE Juni 2011

CONCEPT

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
2	Visie, ambitie en ontwikkelingen	6
2.1	Gemeentelijke kaders en ontwikkelingen	6
2.2	Landelijke ontwikkelingen	6
2.3	Visie op jeugdbeleid.....	7
3	Jeugdbeleid 2011- 2014.....	9
3.1	Baby's en peuters 0 tot 4 jaar	10
3.1.1	Jeugdgezondheid 0- 4.....	10
3.1.2	Voorschoolse voorzieningen en educatie.....	10
3.1.3	Afstemming zorg en educatie.....	11
3.2	Kinderen van 4 tot 12 jaar	12
3.2.1	Onderwijs	12
3.2.2	Vrije tijd	12
3.2.3	Kinderwerk	13
3.2.4	Gezondheid	13
3.3	Jongeren van 12 tot 18 jaar	15
3.3.1	Onderwijs en leerplicht	15
3.3.2	Vrije tijd	15
3.3.3	Jongerenwerk	16
3.3.4	Gezondheid	19
3.3.5	Participatie.....	19
3.4	Jongvolwassenen 18 tot 23.....	20
3.4.1	Wonen	20
3.4.2	Opleiding en werk.....	21
3.5	Het Centrum voor Jeugd en Gezin (0 tot 23).....	22
3.5.1	Doelstelling en taken.....	22
3.5.2	Doelgroep van het CJG	22
3.5.3	Werkwijze van het CJG	22
3.5.4	De doorontwikkeling van het CJG	23
3.5.5	Ontwikkelingen.....	23
4	Conclusie.....	25
	BIJLAGE 1: Actiepunten jeugdbeleid 2011- 2014.....	26
	BIJLAGE 2: Afkortingenlijst.....	28
	BIJLAGE 3: Processchema CJG.....	29
	BIJLAGE 4: Uitgangspunten transformatie jeugdstelsel Overijssel.....	30

CONCEPT

1 Inleiding

Op 1 januari 2011 wonen in de gemeente Dalfsen in totaal 7998 jongeren van 0 tot 23 jaar. Daarmee is bijna 30% van de Dalfser bevolking jonger dan 23 en vormt de jeugd een belangrijke groep binnen de gemeente. De jeugd heeft de toekomst en het is dan ook van groot belang dat kinderen en jongeren zich zo goed mogelijk kunnen ontwikkelen tot verantwoordelijke en zelfstandige volwassenen. In deze nota wordt beschreven hoe de gemeente Dalfsen dit mede mogelijk wil maken.

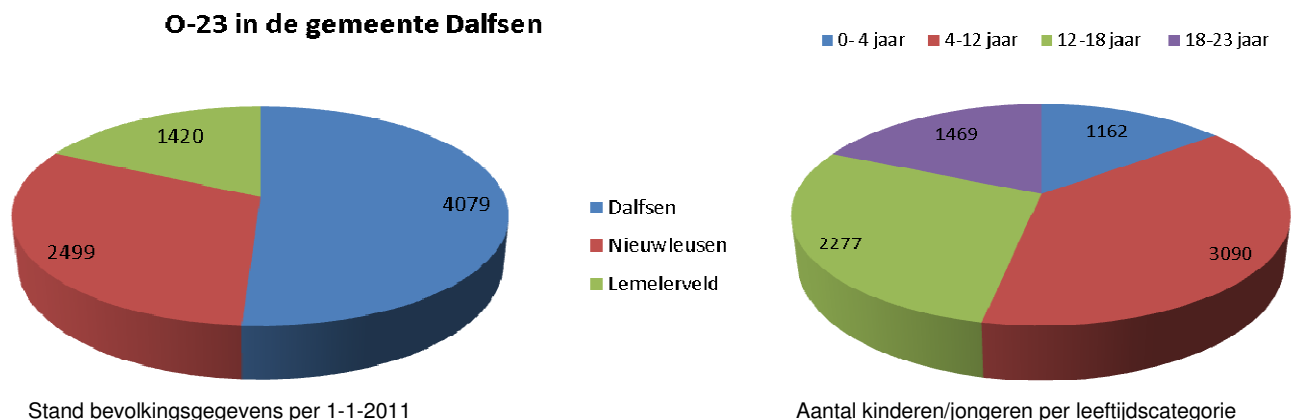
Deze beleidsnota brengt het beleid dat de gemeente voert in één document bijeen en maakt de afstemming van de diverse beleidsvelden zichtbaar. Actiepunten staan in de kaders en in bijlage 1.

Totstandkoming van deze nota

Deze nota heeft een ongebruikelijk lang proces doorlopen. In 2009 is een conceptnota door de gemeenteraad vastgesteld, waarna de raad in gesprek met de jeugd zou gaan om de nota vervolgens definitief vast te stellen. In de aanloop van die conceptnota is uitgebreid met alle betrokken organisaties gesproken. Mede door de aangekondigde bezuinigingen en een gebrek aan ambtelijke capaciteit, is het proces daarna een tijd stil komen te liggen.

De tijd heeft niet stilgestaan en een groot aantal onderdelen uit de conceptnota is in de uitvoering wel opgepakt, zoals de ontwikkeling van het Centrum voor Jeugd en Gezin, de plaatsing van het (tijdelijke) meersportenplein en de uitbreiding van de inzet van het (lokaal en ambulante) jongerenwerk.

De conceptnota is geactualiseerd en nieuwe ontwikkelingen zijn hierin meegenomen.

Opbouw van deze nota

De doelgroep van het jeugdbeleid is 0-23 jaar, waarbij in deze nota een onderverdeling wordt gemaakt tussen de volgende leeftijdscategorieën:

- baby's en peuters van 0-4 jaar;
- kinderen van 4-12 jaar;
- jongeren van 12-18 jaar
- jongvolwassenen van 18-23 jaar.

Naast de verschillende leeftijdscategorieën besteden we apart aandacht aan het Centrum voor Jeugd en Gezin, dat voor alle bovengenoemde doelgroepen is en dat zich richt op informatie en advies, ondersteuning en hulp op maat voor kinderen/jongeren en hun opvoeders.

Binnen de leeftijdscategorieën komen, waar ze van toepassing zijn, de volgende thema's aan de orde:

- onderwijs/voorschoolse educatie
- gezondheid
- vrije tijd
- kinderwerk/jongerenwerk
- participatie
- wonen

2 Visie, ambitie en ontwikkelingen

2.1 Gemeentelijke kaders en ontwikkelingen

De gemeente heeft in een aantal documenten een visie uitgesproken op het gebied van jeugd. Deze visie is leidend voor het jeugdbeleid en voor de prioriteiten die daarbinnen gesteld moeten worden.

De missie en visie 'Bij uitstek Dalfsen'

De gemeente Dalfsen heeft aandacht voor de jeugd. Zowel in de missie en visie ('bij uitstek Dalfsen'), het raadsdocument 2010 en in het coalitieakkoord 2010 staat de jeugd in Dalfsen als bijzondere aandachtsgroep beschreven. Jeugd en jongeren vormen het fundament van de gemeente.

Voor de jongeren in onze gemeente moeten er ondersteunende voorzieningen zijn zoals het Centrum voor Jeugd en Gezin. Ook verdient de jeugd een eigen plek. Om de jongeren te laten participeren en specifieke problemen van de jeugd op te lossen wordt geïnvesteerd in het jongerenwerk.

Voortijdig schoolverlaten moet worden voorkomen en de gemeente wil inzetten op goede startkwalificaties voor alle jongeren, zodat een betere aansluiting ontstaat op het arbeidsproces. Daarnaast is preventie en voorlichting over middelengebruik erg belangrijk.

Beleidskader Wet maatschappelijke ondersteuning 2008-2011

De gemeente spreekt in het beleidskader Wmo haar ambitie uit dat de jeugd in Dalfsen:

- beschermd, gezond en veilig opgroeit;
- een passende sociale, emotionele en intellectuele ontwikkeling doormaakt;
- een startkwalificatie behaalt;
- meedoet en meedenkt (betrokken wordt)

Actiepunten zijn geformuleerd (en grotendeels uitgevoerd) op het gebied van het Centrum voor Jeugd en Gezin, leerplicht en voortijdig schoolverlaten, ambulant jongerenwerk en alcoholmatigingsbeleid.

Voor de periode 2012 en verder wordt een nieuw uitvoeringskader opgesteld. De nota jeugdbeleid en met name prestatieveld 2 van de Wmo (preventieve ondersteuning jeugd) zullen elkaar daarbij beïnvloeden en versterken.

Bezuinigingen

Naast de lokale ambities en uitdagingen, spelen zeker ook lokale beperkingen. De gemeente wordt geconfronteerd met dalende inkomsten en daarom heeft de gemeenteraad een aantal bezuinigingsmaatregelen genomen. Uitgangspunten voor de bezuinigingen (die voor het jeugdbeleid relevant zijn) zijn de volgende:

- de missie en visie van de gemeente is leidend
- wettelijke taken worden uitgevoerd, maar niet meer dan nodig
- bezuinigingen mogen burgers zo min mogelijk raken
- zwakkeren in de samenleving worden zoveel mogelijk ontzien
- de gemeente is terughoudend met nieuw beleid.

Concreet heeft dit tot de volgende maatregelen geleid: er wordt bezuinigd op onderwijsbegeleiding, leerlingenvervoer en gymnastiekvervoer en onderwijshuisvesting. Verder worden organisaties op het gebied van vrijwillig jeugd- en jongerenwerk met 2,5% per jaar tot 10% in 2014 gekort op de subsidie, dit geldt eveneens voor jeugdsportsubsidies. Ook wordt bezuinigd op het algemene peuterspeelzaalwerk.

2.2 Landelijke ontwikkelingen

De aandacht voor jeugd is niet alleen lokaal, maar ook landelijk een belangrijk speerpunt. De volgende recente landelijke ontwikkelingen zijn van invloed op het lokale jeugdbeleid:

Wet OKE / onderwijsachterstandenbeleid

Met ingang van augustus 2010 is het wetsvoorstel OKE (Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie) van kracht. Met de wet OKE wil het rijk er voor zorgen dat de kwaliteit van voorschoolse

voorzieningen meer op één lijn komt en dat peuters met een (taal)ontwikkelingsachterstand gebruik maken van voorschoolse educatie om zo een betere start in het basisonderwijs te kunnen maken (zie paragraaf 3.1.2).

Decentralisatie jeugdzorg

Gemeenten worden verantwoordelijk voor de jeugdzorg. De provinciale jeugdzorg (Wet op de jeugdzorg), jeugdbescherming en jeugdreclassering, jeugd-GGZ (Zorgverzekeringswet) en de zorg voor licht verstandelijk gehandicapte jeugd (AWBZ) gaan over naar gemeenten. Samen met de tijdelijke regeling CJG komt er één financiering en een nieuw wettelijk kader voor al deze vormen van hulp aan kinderen en hun opvoeders. Zie paragraaf 3.5.5.

Vooralsnog heeft de gemeente vanuit de Wet op de Jeugdzorg de volgende taken op het gebied van preventieve jeugdzorg:

- het verstrekken van informatie
- het signaleren van problemen
- het bieden van toegang tot het (gemeentelijk) hulpaanbod
- het bieden van pedagogische hulp
- het coördineren van zorg in het gezin op lokaal niveau

Ontwikkeling passend onderwijs

In het onderwijs speelt de invoering van het passend onderwijs de komende jaren een belangrijke rol. Het is de bedoeling dat een deel van de kinderen die momenteel nog naar scholen voor speciaal onderwijs gaan een plek vinden in het regulier onderwijs. Deze ontwikkeling heeft vooral voor de scholen gevolgen. Maar samenwerking tussen scholen (schoolbesturen) en gemeente is, zeker gezien de decentralisatie van de jeugdzorg en de overheveling van AWBZ taken naar de gemeente van groot belang. Dit niet in de laatste plaats omdat de overdracht van taken gepaard gaat met bezuinigingen. Een goede samenhang en afstemming van deze ontwikkelingen is vereist om de doelstellingen per onderdeel te realiseren.

2.3 Visie op jeugdbeleid

Investeren in jeugdbeleid heeft een preventieve werking, problemen voor of door jongeren kunnen hierdoor worden voorkomen. Vrijwel alle gemeentelijke beleidsterreinen raken de leefwereld van kinderen en jongeren. Gemeente Dalfsen wil daarom een integraal jeugdbeleid uitvoeren.

De focus ligt op het creëren van een zo'n gunstig mogelijk leefklimaat, zodat jongeren goed en veilig kunnen opgroeien en zich goed kunnen ontwikkelen. De ouders/verzorgers hebben hierin een primaire rol. De gemeente heeft een taak om waar nodig ouders of medeopvoeders te versterken en/of te ondersteunen in hun opvoedingsrol. Daarbij gaan we uit van een positieve benadering.

Positief jeugdbeleid

Positief jeugdbeleid richt zich op het stimuleren en ondersteunen van gewone, positieve ontwikkeling van de jeugd. Positief jeugdbeleid is noodzakelijk voor participatie in een samenleving die naast veel mogelijkheden, ook veel eisen stelt aan de ontwikkeling van mensen die hierin samenleven. Voor deze ontwikkeling moet de pedagogische kwaliteit van de omgeving worden verbeterd.

Die ontwikkeling kan niet alleen door opvoeding van ouders komen. Ook anderen dragen hieraan bij. Dit gebeurt door professionals in tal van voorzieningen. Van school tot jeugdwerk, van kinderopvang tot sportverenigingen: professionals werken beroepsmatig aan de opvoeding van de jeugd (Visiedocument positief jeugdbeleid, NJI).

Invulling positief jeugdbeleid

Positief jeugdbeleid sluit goed aan bij de missie en visie en het beleidskader Wmo van de gemeente Dalfsen. Zo zijn preventie en voorlichting over alcoholmatiging en middelengebruik voor de gemeente Dalfsen belangrijk voor een positieve ontwikkeling van de jeugd. Jongerenwerk levert daarnaast een waardevolle bijdrage aan de participatie van jongeren en het vroegtijdig signaleren van mogelijke problemen. Ook voorzieningen als speelplekken, sportieve en recreatieve activiteiten voor jongeren vinden we binnen deze benadering belangrijk.

CONCEPT

Daarnaast willen we voor een optimale ontwikkeling van de jongere en een goede aansluiting op de arbeidsmarkt, aandacht schenken aan voortijdig verlaten en het behalen van een startkwalificatie. Omdat we jongeren graag binnen onze gemeente willen houden, hebben we aandacht voor woningen voor jongeren en starters.

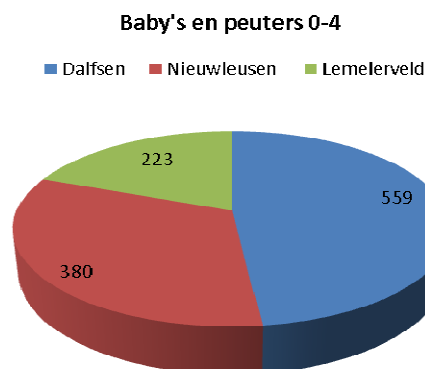
Het CJG moet door voldoende informatie en ondersteuning ervoor zorgen dat jongeren in Dalfsen goed en veilig kunnen opgroeien en ontwikkelen. De gemeente heeft een belangrijke regiefunctie in de coördinatie en afstemming binnen het CJG.

3 Jeugdbeleid 2011- 2014

3.1 Baby's en peuters 0 tot 4 jaar

Voor baby's en peuters jaar is een gezonde, veilige en stimulerende omgeving van groot belang om te kunnen groeien en te ontwikkelen. Ouders zijn daarvoor primair verantwoordelijk, maar worden in deze fase vrij intensief ondersteund. Preventie richt zich hier op het in de gaten houden van de ontwikkeling van het kind door bijvoorbeeld het consultatiebureau. Eventuele ontwikkelingsachterstanden worden vroegtijdig gesignaleerd en aangepakt.

3.1.1 Jeugdgezondheid 0- 4

CJG/consultatiebureau

Een goede start voor een kind begint al bij de geboorte. Ouders van jonge kinderen kunnen bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) terecht met vragen en op vastgestelde momenten is er een consult bij de consultatiearts of wijkverpleegkundige. Deze kijkt naar de gezondheid en de groei van het kind, maar ook naar de ontwikkeling van het kind. Om ouders te versterken in hun opvoedingsrol, is er een cursusaanbod.

Logopedie

De gemeente Dalfsen heeft logopedisten in dienst die op de basisscholen een logopedische screening onder kinderen houden en waar nodig kortdurende behandelingen uitvoeren. De focus willen we hierbij nog meer richten op vroegtijdige signalering en preventie. Komend jaar wordt daarom onderzocht of logopedie binnen de bestaande financiële middelen in de voorschoolse periode een rol kan gaan spelen.

Komend jaar onderzoeken of logopedie zich meer moet gaan richten op preventie, ook in de voorschoolse periode.

Kinderen met een beperking

Volgens het document 'Gehandicapte kinderen in Tel' (2009, Verweij-Jonkerinstituut) heeft in Dalfsen 1,1- 1,6% van de kinderen (0-18) een beperking als gevolg van een handicap. Het gaat hier om lichamelijke, zintuiglijke of verstandelijke beperkingen, evenals gedrags- of ontwikkelingsstoornissen en psychiatrische problematiek. Voor kinderen met een beperking (en hun ouders) is het Centrum voor Jeugd en Gezin het eerste aanspreekpunt.

Een specifieke organisatie die zich richt op de ondersteuning van mensen met een beperking is MEE. MEE ondersteunt ouders bij de opvoeding en ontwikkeling van hun kind met een beperking of chronische ziekte en werkt samen met andere organisaties binnen het CJG. Ook heeft MEE een overzicht van alle voorzieningen en activiteiten voor kinderen van 0-18 jaar met een beperking en/of hun ouders. In paragraaf 3.5.5 wordt aandacht besteed aan passend onderwijs voor deze doelgroep.

3.1.2 Voorschoolse voorzieningen en educatie

Kinderen zijn van nature en vanaf hele jonge leeftijd leergierig en hebben een sterke ontdekkingsdrang. Ouders/opvoeders hebben de taak om de ontwikkeling van hun jonge kind te stimuleren. Maar ook kinderdagverblijven, gastouders en peuterspeelzalen hebben hier een belangrijke rol in. Door het spelen met andere kinderen leren kinderen sociale vaardigheden en eenvoudige normen en waarden in de praktijk te brengen.

Voorschoolse voorzieningen en educatie

De gemeente Dalfsen geeft de komende jaren uitvoering aan de beleidsnota 'Voorschoolse voorzieningen en educatie'. Met deze notitie wordt uitvoering gegeven aan de wet OKE (zie paragraaf 2.2.). Peuters met een (risico op) ontwikkelingsachterstand krijgen een aanbod voor voorschoolse educatie (VVE) op de peuterspeelzaal of het kinderdagverblijf. VVE groepen worden gerealiseerd in

Dalfsen, Nieuwleusen en Lemelerveld. Het consultatiebureau speelt een belangrijke rol in de toeleiding van kinderen naar dit aanbod. Uitgangspunt voor het peuterspeelzaalwerk is dat kinderen een goede voorschoolse voorziening moeten kunnen bezoeken en dat peuterspeelzaalwerk minimaal beschikbaar is voor peuters van ouders die geen gebruik kunnen maken van het kinderdagverblijf.

Handhaving kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzaalwerk

Om er op toe te kunnen zien dat de voorschoolse voorzieningen in de gemeente van goede kwaliteit zijn, zet de gemeente in op handhaving van het kwaliteitskader voor kinderopvanginstellingen en peuterspeelzalen. De GGD voert inspecties uit en adviseert de gemeente om wel of niet handhavend op te treden. De nieuwe Wet OKE vraagt om nieuw handhavingsbeleid en in overleg met de GGD wordt het toezicht aangepast om meer zicht te krijgen op de praktijk, door inspecties steeds vaker onaangekondigd uit te voeren.

3.1.3 Afstemming zorg en educatie

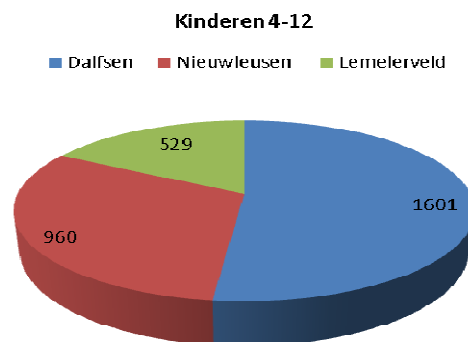
De gemeente organiseert bijeenkomsten in het kader van de Lokale Educatieve Agenda (LEA). Aan het LEA-overleg nemen kinderopvanginstellingen, peuterspeelzalen en basisscholen deel. Sinds 2011 is ook de jeugdgezondheid 0-4 in dit overleg vertegenwoordigd. Onderwerpen voor het LEA zijn bijvoorbeeld brede schoolontwikkelingen, combinatiefuncties, voor- en voerschoolse educatie, passend onderwijs en gymvervoer. Door de uitbreiding van het aantal kinderopvangcentra in 2010, zijn niet alle kinderopvangorganisaties vertegenwoordigd in het LEA-overleg. Er moet dan ook opnieuw gekeken worden naar de LEA-structuur.

In 2012 wordt de LEA-structuur doorontwikkeld, zodat een goede afspiegeling van organisaties binnen het overleg ontstaat.

3.2 Kinderen van 4 tot 12 jaar

Kinderen van 4 tot 12 jaar gaan naar de basisschool. Daarnaast hebben kinderen veelal buitenschoolse activiteiten zoals sport, muziek of scouting. De gemeente is verantwoordelijk voor de basisvoorwaarden zodat kinderen een uitdagende omgeving hebben om zich te kunnen ontwikkelen. Daarnaast zet de gemeente in op preventie op het gebied van gezondheid, weerbaarheid en middelengebruik.

3.2.1 Onderwijs

De gemeente is niet verantwoordelijk voor de kwaliteit van het basisonderwijs, maar wel voor veel daaraan gerelateerde onderwerpen. Denk aan onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer, het coördineren van een doorgaande leerlijn en voor het afstemmen van preventieve zorg. Daarom overlegt de gemeente veel met de basisscholen.

Daarnaast heeft de gemeente de taak te waarborgen dat kinderen en jongeren optimaal van het recht op onderwijs gebruik kunnen maken. Dit is verankerd in de Leerplichtwet 1969 en de RMC-wet. Omdat de leerplichttaak en het beleid gericht op voortijdig schoolverlaters zich evenredig meer richt op de leeftijd vanaf 12 jaar, komen wij hier op terug bij de doelgroep jongeren 12-18 (paragraaf 3.3.1).

3.2.2 Vrije tijd

Speelruimtebeleid

Het is belangrijk voor de jeugd om buiten te spelen. Buitenspelen is gezond, stimuleert de ontdekkingsdrang en draagt bij aan de sociale en persoonlijke ontwikkeling van kinderen. In de notitie speelvoorzieningen (2008) wordt ingegaan op de normen en eisen voor buitenspeelplaatsen. Er staan afstandsnormen, inrichtingsnormen en kwaliteit- en onderhoudsnormen benoemd. Deze normen hebben ook betrekking op buitenspeelplaatsen voor jongeren van 12 tot 18 jaar.

Speeltuinen die nieuw worden aangelegd of worden gerenoveerd, worden getoetst aan deze normen. Bewoners worden betrokken bij de aanleg of renovatie van speelplaatsen en kinderen worden betrokken bij de keuze voor speeltoestellen. Verzoeken voor speelvoorzieningen voor gehandicapte kinderen worden zo veel mogelijk positief beantwoord. In 2012 wordt de nota geactualiseerd. Dan wordt ook aandacht besteedt aan de spreiding van (formele en informele) buitenspeelplaatsen.

In 2012 wordt de nota speelvoorzieningen geactualiseerd, waarbij specifieke aandacht wordt besteed aan de spreiding van (formele en informele) buitenspeelplaatsen.

Sport

De deelname aan sport door de jeugd tot 12 jaar in Dalfsen is hoog. Uit de recente GGD-monitor blijkt dat 77% van de kinderen lid is van een sportclub. In Dalfsen zijn meer kinderen lid van een sportclub dan in de regio (68%) en zij sporten daar ook meer uren in de week dan kinderen in de regio. Het is van belang om deze sportdeelname te handhaven.

In 2011 zijn er voor de duur van twee jaar combinatiefunctionarissen voor sport en cultuur aangesteld die zowel onder als buiten schooltijd een aanbod voor sport en cultuur verzorgen of op elkaar afstemmen. Deze functionarissen leggen verbindingen met verenigingen om te komen tot een breed aanbod op het gebied van sport en cultuur dat goed aansluit bij de behoefte van de jeugd.

Kunst en cultuur

Het beleid voor kunst en cultuur is vastgelegd in de nota 'Kunst en Cultuur 2011-2014'. Op het gebied van cultuureducatie kunnen de scholen een projectsubsidie krijgen voor activiteiten die gericht zijn op het bevorderen van de persoonlijke/artistische ontwikkeling van kinderen. Ook activiteiten die gericht zijn op het besef van normen en waarden, komen in aanmerking. Verder kunnen basisscholen gebruik maken van het kunstkwartet, zodat kinderen kennis maken met dans, theater, muziek en kunst.

3.2.3 Kinderwerk

In de gemeente Dalfsen worden diverse activiteiten voor kinderen aangeboden. Denk hierbij aan inloopactiviteiten, kookclubs, timmerclubs, meidenclubs, danslessen, kinderdisco's en vakantiespelweken. Kinderwerk heeft als doel kinderen een plek te bieden voor ontmoeting en ontwikkeling. De activiteiten worden afgestemd op de belangstelling van de kinderen zelf. Daarnaast kunnen mogelijke problemen (thuis of op school) vroegtijdig gesignaleerd worden en kunnen kinderen gemotiveerd worden om, wanneer zij ouder worden, als vrijwilliger mee te werken aan het kinderwerk.

Er is een groot verschil in het aanbod van kinderwerk. In Nieuwleusen wordt het meeste kinderwerk georganiseerd (met gemeentelijke middelen). Ook in Lemelerveld is een uitgebreid aanbod, maar dit wordt voor een groot deel door de stichting Kulturhus de Mozaïek georganiseerd en door vrijwilligers uitgevoerd. In Dalfsen is het aanbod beperkter. Gedeeltelijk zijn deze verschillen tussen de kernen historisch gegroeid, gedeeltelijk zijn ze op behoefte gebaseerd.

Volgend jaar gaan we de uitvoeringsnotitie 'Uitgangspunten kinder-, tiener-, en jongerenwerk in Dalfsen' opstellen en uitvoeren. Hierin wordt onderzocht wat de behoefte aan kinderwerk per kern is en hoe de beschikbare middelen voor kinderwerk het beste kunnen worden ingezet. Daarom is het ook goed om naar de organisatie van kinderwerk te kijken.

In 2012 een uitvoeringsnotitie 'uitgangspunten kinder-, tiener- en jongerenwerk in Dalfsen' opstellen en de komende jaren uit te voeren.

3.2.4 Gezondheid

De meeste kinderen in Dalfsen groeien gezond op. In het recent gehouden GGD onderzoek is onder andere aandacht besteed aan roken en alcohol, overgewicht, psychosociale gezondheid.

Roken en alcohol

Aandacht op het gebied van middelengebruik richt zich vaak op jongeren. Toch wordt het eerste glaasje alcohol vaak al op 11 of 12-jarige leeftijd genuttigd. In Dalfsen heeft 61% van de kinderen van 12 jaar al eens alcohol gedronken en 21% heeft al eens een sigaret gerookt¹. Om overmatig alcoholgebruik in de toekomst te voorkomen, is het van belang om het alcoholgebruik zo lang mogelijk uit te stellen en regels te stellen. Op de basisschool wordt in het preventief gezondheidsonderzoek, dat in groep 7 gehouden wordt, dan ook aandacht besteed aan alcoholgebruik.

In het schooljaar 2010/2011 is in samenwerking met Tactus Verslavingszorg het project 'Op tijd voorbereid' voor de derde keer aangeboden aan de basisscholen in de gemeente. Dit project bereidt de leerlingen voor op het omgaan met alcohol en roken. Het is de start van een doorlopende leerlijn ten aanzien van de preventie van alcohol en roken in het voortgezet onderwijs. Ouders worden bij het project betrokken door ouderbijeenkomsten.

Ouders zijn over het algemeen toleranter ten opzichte van het gebruik van alcohol dan ten opzichte van roken. Het is belangrijk om ouders al in een vroegtijdig stadium voor te lichten over de risico's van middelengebruik. Voorlichtingsprogramma's moeten zich daarom naast kinderen ook richten op hun ouders. Wanneer ouders niet met hun kind in gesprek gaan over alcohol, hebben voorlichtingscampagnes gericht op de jeugd zelf weinig tot geen effect.

De financiering van het project 'Op tijd Voorbereid' loopt na het schooljaar 2010/2011 af. Met scholen wordt dit jaar geëvalueerd in hoeverre het project aanslaat en praktisch uitvoerbaar is. Heeft het project effect of zijn er betere manieren om kinderen en ouders te bereiken? Als het project positief geëvalueerd wordt, is het belangrijk om dit project in 2012 voort te zetten. Hiervoor moet dan jaarlijks een budget beschikbaar worden gesteld.

Het project 'Op tijd voorbereid' in 2011 met de basisscholen evalueren en bij positief resultaat het project volgend schooljaar voortzetten.

¹ Deze cijfers komen uit het programma 'Op tijd voorbereid', waarbij leerlingen uit Dalfsen een vragenlijst konden invullen. De cijfers zijn niet representatief (n=78) maar vergelijkbaar met regionale cijfers.

Psychosociale gezondheid

Uit de GGD-monitor blijkt dat 78% van de kinderen 0-12 opgroeit zonder psychosociale problemen (angst, teruggetrokkenheid, psychosomatische klachten, gedragsproblemen en sociale problemen). Van de kinderen die wel problemen ervaren, is de helft van de kinderen psychisch ongezond. Door goede samenwerking binnen het CJG worden problemen zo snel en adequaat mogelijk opgepakt.

Pesten heeft vaak negatieve gevolgen voor de sociale en emotionele ontwikkeling van kinderen. In de gemeente Dalfsen is bijna éénderde van de kinderen in de maand voorafgaand aan de GGD-monitor gepest. Hoewel dit aantal niet afwijkt van landelijke cijfers, is het wel een belangrijk aandachtspunt. De meeste pesterijen vinden nog altijd op school plaats, hoewel online-pesting ook steeds meer voorkomt. Het is belangrijk om dit onderwerp met scholen te bespreken. Op welke manier werken zij aan de weerbaarheid van kinderen?

Bewegen en overgewicht

In het algemeen zijn de kinderen in Dalfsen actief. Van de kinderen in Dalfsen sport of beweegt 89% meer dan 7 uur per week. Slechts 1% van de kinderen is 'inactief'. Toch heeft 10% van de kinderen van 2-12 jaar overgewicht, van wie 3% extreem overgewicht. Dit is vergelijkbaar met regionale cijfers.

De gemeente Dalfsen besteedt aandacht aan overgewicht, bijvoorbeeld door het project 'Ik lekker Fit' te organiseren. Op basisscholen wordt extra aandacht besteed aan het belang van gezonde voeding en bewegen. In 2011/2012 wordt het project 'Ik lekker Fit' voortgezet.

Op het gebied van dergelijke preventieve programma's voor jongeren zoeken wij vaak de samenwerking met scholen. Scholen geven soms echter aan dat zij overspoeld worden met lespakketten en programma's. Daarom willen we met scholen in overleg over de vraag waar de meeste behoefte aan is.

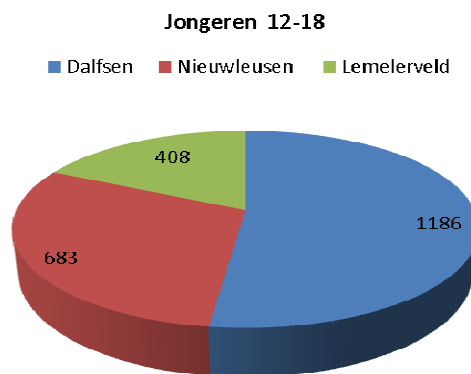
De gemeente gaat vanaf schooljaar 2012-2013 met basisscholen invulling geven aan (preventieve) programma's op het gebied van sport en cultuur, gezondheid, weerbaarheid en andere thema's.

3.3 Jongeren van 12 tot 18 jaar

Jongeren tussen 12 en 18 bevinden zich in een belangrijke periode van hun leven, omdat zij al belangrijke keuzes voor de toekomst moeten maken terwijl zij nog volop bezig zijn om een eigen identiteit te ontwikkelen.

Wij vinden het belangrijk dat jongeren een startkwalificatie halen zodat zij goede kansen hebben op de arbeidsmarkt. Jongeren moeten zich kunnen vermaken in de gemeente Dalfsen en actief kunnen meedoen en meepraten. Preventie richt zich bij deze doelgroep op middelengebruik en het vroegtijdig inspelen op mogelijke problemen. Het jongerenwerk speelt hierin een belangrijke rol.

3.3.1 Onderwijs en leerplicht

De gemeente wil bevorderen dat iedere jongere met een startkwalificatie (minimaal een havo- of mbo niveau 2- diploma) het onderwijs verlaat. Het behalen van startkwalificatie geeft een beter perspectief op de arbeidsmarkt en een eigen plek in de samenleving. De kern van de gemeentelijke leerplichttaak ligt in het voorkomen van schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten. De begrippen preventie, signaleren, zorg en helder handhaven staan hierbij centraal.

Er is sprake van een integrale aanpak waarbij de leerplichtambtenaar participeert binnen verscheidene netwerkorganisaties op het terrein van onderwijs, jeugdzorg en justitie. Belangrijke voorbeelden zijn de zorg- en adviesteams en het CJG. Daarnaast is er ook afstemming en samenwerking met de gemeenten in de Regio IJssel-Vecht.

Doel voor de komende jaren is om het aantal voortijdig schoolverlaters vanaf 2011 terug te brengen tot maximaal 32 meldingen per schooljaar. Daarnaast wil de gemeente de groep die toch uitvalt goed begeleiden naar school, werk of slimme combinaties van die twee. Hier ligt een belangrijke relatie met de wet WIJ (Wet Investeren in Jongeren), zie ook paragraaf 3.4.2.

Maatschappelijke stages

De maatschappelijke stage is bedoeld om jongeren een bijdrage te laten leveren aan de samenleving. Dit doen ze door een aantal uren stage te lopen als vrijwilliger. Jongeren maken zo kennis met vrijwilligerswerk en vrijwilligersorganisaties. Bovendien krijgen jongeren door maatschappelijke stages meer sociale vaardigheden, bindingen, zelfvertrouwen en meer zicht op de lokale maatschappij. Op termijn moet het doorlopen van een maatschappelijke stage ertoe leiden, dat jongeren zich in de toekomst vaker willen inzetten voor een ander of voor de samenleving.

Vanaf het schooljaar 2011-2012 moeten alle scholieren in het voortgezet onderwijs verplicht minimaal 30 uur maatschappelijke stage lopen gedurende hun schoolloopbaan. Als de school of scholier geen stageplaats kan vinden dan is het Steunpunt Vrijwilligerswerk Dalfsen de aangewezen organisatie om een passende plek te vinden. Het Steunpunt heeft contacten met het Agnietencollege en de grotere organisaties in de gemeente waar vrijwilligers werken. Het Steunpunt Vrijwilligerswerk Dalfsen ontvangt voor haar makelaarsfunctie een subsidie van de gemeente.

3.3.2 Vrije tijd

Voorzieningen en activiteiten

'In Dalfsen is niet veel te doen' is een veelgehoorde uitspraak onder jongeren. De afgelopen jaren is door het (ambulant) jongerenwerk inmiddels een aantal initiatieven opgepakt. Zo is er in Hoonhorst een multiveld en skatebaan gerealiseerd en in Dalfsen een skatebaan en digitale voetbalmuur, die in 2011 naar Sportpark Gerner zullen verhuizen. Daarnaast zijn er diverse nieuwe activiteiten voor jongeren georganiseerd.

In Dalfsen is het jongeren centrum tijdelijk gehuisvest in kerkgebouw Pniël. In de plannen voor renovatie van De Trefkoele wordt het jongeren centrum meegenomen. Belangrijke voorwaarden zijn dat het jongeren centrum een eigen ingang krijgt en goed geïsoleerd is.

Jongeren in Dalfsen gaven in een nulmeting van het ambulant jongerenwerk uit 2007 aan dat er onvoldoende aanbod voor ontmoeting is in Dalfsen. Een meerderheid was destijds niet bekend met het jongerencentrum. Dit komt waarschijnlijk omdat specifieke groepen jongeren gebruik maken van het jongerencentrum, dit zijn met name hanggroepen. De politie geeft aan dat er minder sprake is van overlast en vernielingen op de avonden dat het jongerencentrum is geopend en adviseert daarom verruiming van de openingstijden juist voor deze doelgroep (Kadernota Integrale Veiligheid 2011-2014). Er moet in overleg met het jongerenwerk, de politie en met de jongeren gekeken worden op welke doelgroep het jongerencentrum in Dalfsen zich moet richten. Zie paragraaf 3.3.3.

Sport

Ook onder jongeren 12-18 is er een grote deelname aan sport in vergelijking met de regio. Ruim tweederde van de jongeren in Dalfsen sport meerdere malen per week (GGD-monitor 12-24, 2007). Vanaf een jaar of 15 loopt de sportdeelname onder jongeren echter wel terug. Daarom is het van belang dat er goed gekeken wordt naar vraag en aanbod. Uit de nulmeting van 2007 blijkt dat er met name behoefte is aan bijzondere sporten zoals vechtsporten of dans. Op dit gebied is nog weinig aanbod in de gemeente Dalfsen.

De komende jaren wordt er door de gemeente specifiek beleid op het gebied van sport binnen de gemeente opgesteld. Bij het opstellen van het sportbeleid moet specifiek aandacht worden besteedt aan de aansluiting van het sportaanbod op de huidige vraag van de jongeren van 15 jaar en ouder.

Bij het opstellen van sportbeleid specifiek aandacht besteden aan de aansluiting van het sportaanbod op de huidige sportvraag van jongeren (15+)

Uitgaan en keten

Jongeren geven aan dat in Dalfsen in het weekend niet veel te doen is. Veel jongeren gaan op zaterdag uit, maar meestal buiten de gemeente (Zwolle, Raalte of Ommen).

Andere jongeren zoeken elkaar op in de keten. Als ontmoetingsplek staat de gemeente positief tegenover keten. Keten worden voor en door jongeren georganiseerd en maken het mogelijk dat jongeren een eigen plek hebben waar ze elkaar kunnen ontmoeten. Wel moeten de keten veilig zijn, zowel op het gebied van brandveiligheid als op het gebied van de gezondheid van jongeren.

In de nota Ketenbeleid (2008) is daarom gekozen voor een beleidslijn waarbij de nadruk wordt gelegd op voorlichting en informatie ten aanzien van alcoholgebruik en brandveiligheid. De (ambulant) jongerenwerker legt de eerste contacten en loopt met de eigenaren de opgestelde richtlijnen langs en helpt waar nodig de zaken op orde te krijgen. Daarnaast is er geregeld overleg met de gemeente.

Bij excessen (commerciële keten, overlast, illegale aanbouw, alcoholverstrekking aan jongeren onder de 16 jaar) treden gemeente en politie nu al zonder meer handhavend op. Het preventieaspect van het ketenbeleid dat in 2008 is vastgesteld, is nog onvoldoende uitgevoerd wegens gebrek aan middelen en capaciteit. Vanaf 2011-2012 willen we uitvoering geven aan het ketenbeleid.

In 2011-2012 gaat de gemeente uitvoering geven aan het ketenbeleid.

3.3.3 Jongerenwerk

Een deel van de jongeren maakt in het jongerencentrum of op straat kennis met één van de jongerenwerkers in Dalfsen. De jongerenwerker speelt een belangrijke rol in het ondersteunen van jongeren in hun ontwikkelingsproces naar volwassenheid. Jongerenwerk vinden we belangrijk voor de participatie van jongeren en het signaleren van mogelijke problemen.

Er is lokaalgebonden en ambulant jongerenwerk. Beide werkvormen hebben de volgende taken:

- het motiveren van jongeren om deel te nemen aan activiteiten of om zelf activiteiten te organiseren.
- het zijn van luisterend oor en vraagbaak voor de doelgroep
- het informeren van jongeren over onderwerpen als relaties, middelengebruik, school of werk.

CONCEPT

- het signaleren van onderliggende vragen bij jongeren en waar nodig doorverwijzen naar de hulpverlening;
- samenwerking met politie en organisaties (leerplicht, maatschappelijk werk, jeugdzorg, woonstichting, etc.).

Het werk van het lokaalgebonden jongerenwerk speelt zich voornamelijk af in en om het jeugdcentrum, waar inloopmiddagen/avonden en specifieke activiteiten worden georganiseerd. De jongerenwerkers voeren gesprekken met de jongeren, hieruit komen de wensen van de jongeren naar voren waarop de jongerenwerkers hun activiteiten afstemmen. In Lemelerveld, Nieuwleusen en Dalfsen verschilt de doelgroep, hoewel de jeugdcentra in principe voor alle jongeren toegankelijk zijn.

Het ambulant jongerenwerk is meer gericht om jongeren te bereiken die niet in het jeugdcentrum komen, zoals in keten en op straat. Het gaat om het leggen van contacten en het stimuleren van jongeren om deel te nemen aan activiteiten of om zelf activiteiten te organiseren. De jongerenwerker signaleert daarnaast mogelijke problemen en zoekt met de jongere naar een passende oplossing. Daarmee fungeert de ambulant jongerenwerker als spin in het web. In de praktijk blijkt dat de ambulant jongerenwerker erg laagdrempelig is voor jongeren die problemen hebben. De stap naar 'reguliere' hulpverlening is soms te groot en soms ook niet nodig. De ambulant jongerenwerker bemiddelt ook bij eventuele overlastsituaties.

In 2010 zijn de uren van het ambulant jongerenwerk en het lokaalgebonden jongerenwerk in Dalfsen structureel uitgebreid.

Afstemming jongerenwerk

Het jongerenwerk wordt door twee organisaties uitgevoerd. Landstede verzorgt het lokaalgebonden jongerenwerk in Lemelerveld en Dalfsen, de SMON verzorgt het lokaalgebonden jongerenwerk in Nieuwleusen en het ambulant jongerenwerk voor de gehele gemeente. Het ambulant jongerenwerk richt zich op andere vindplaatsen (keten, school, sport), maar heeft ook een duidelijke samenwerking met het lokaalgebonden jeugdwerk binnen de gemeente. Deze samenwerking versterkt de kwaliteit van het werk en maakt meer mogelijk op het gebied van participatie en overlastbestrijding. Hoewel de samenwerking op de werkvloer over het algemeen goed gaat en ook steeds meer vorm krijgt, rijst soms de vraag of deze manier van werken het meest praktisch en efficiënt is.

We willen daarom de doelen voor kinder-, tiener- en jongerenwerk met het veld verder uit gaan werken en vervolgens bepalen op welke manier deze doelen het beste bereikt kunnen worden. Ook is het belangrijk om de behoefte aan jongerenwerk per kern in beeld te brengen. Daarbij moet ook gekeken worden naar de doelgroep van de jongerencentra: voor alle jongeren, of met name voor de 'hanggroepen'?

Dit wordt opgenomen in de uitvoeringsnotitie 'uitgangspunten kinder-, tiener-, en jongerenwerk in Dalfsen' die in 2012 opgesteld wordt.

Vrijwillig jeugd- en jongerenwerk

Er zijn naast het reguliere jongerenwerk een aantal vrijwilligersorganisaties die vrijwillig jeugd- en jongerenwerk uitvoeren. Denk hierbij aan de scouting en kerken. Het is belangrijk om deze organisaties te blijven waarderen voor hun werk. Daarnaast zijn er incidenteel goede initiatieven en activiteiten die door vrijwilligers worden georganiseerd. De afgelopen jaren heeft de gemeente diverse subsidieaanvragen moeten afwijzen omdat er voor die incidentele activiteiten geen budget is. Het ging dan veelal om preventieve activiteiten zoals theatervoorstellingen en workshops op het gebied van weerbaarheid (loverboys, zelfverdediging, etc), of om activiteiten op het gebied van participatie.

Om deze activiteiten, die bijdragen aan onze gemeentelijke visie op jeugdbeleid, te ondersteunen, willen we jaarlijks een budget beschikbaar stellen. Dit budget is bedoeld voor incidentele activiteiten gericht op preventie of participatie, die door vrijwilligers georganiseerd worden.

Vanaf 2013 jaarlijks activiteiten gericht op preventie of participatie organiseren.

3.3.4 Gezondheid

Mantelzorg

Naar schatting heeft één op de tien jongeren van 12 tot 18 jaar te maken met een gezinslid met een langdurige ziekte, verslaving of een (lichamelijke of fysieke) beperking en daar extra zorg voor nodig heeft ('mantelzorg'). Dit kan soms een zware last drukken op de jongere, waardoor problemen thuis of op school kunnen ontstaan. Het is belangrijk dat deze jongeren preventief ondersteund worden.

Het Centrum voor Jeugd en Gezin speelt hier een rol in, daarnaast worden er preventieve activiteiten georganiseerd door het Steunpunt Mantelzorg van Carinova, specifiek gericht op jonge mantelzorgers. Het steunpunt en de lokale werkgroepen mantelzorg proberen daarnaast ook bij scholen aandacht te vragen voor dit onderwerp.

Alcoholmatiging

Jongeren beginnen vaak op jonge leeftijd met het drinken van alcohol. Tot 16 jaar is het beter om geen alcohol te drinken. Korte termijn effecten van alcohol drinken zijn onder andere het krijgen van black-outs, alcoholvergiftiging, ongelukken en meer kans op onveilige seks. Op lange termijn leidt overmatig alcoholgebruik tot leer- en geheugenproblemen of blijvende schade aan de hersenen.

In het programma Minder Drank, Meer Scoren, dat regionaal nog wordt uitgevoerd tot en met 2012, worden acties ontwikkeld om het alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen. De regio heeft zichzelf de volgende doelen gesteld:

- in 2011 mag niet meer dan 23% van de 12-15 jarigen alcohol drinken, tegen 28% in 2007.
- het aantal 16 tot 23-jarigen dat drinkt, mag niet gegroeid zijn in die periode (was 86% in 2007).
- de gemiddelde leeftijd van het eerste drankje mag niet gedaald zijn.
- het percentage ouders dat alcoholgebruik van hun nog geen 16-jarige kind goed vindt, daalt van 57% in 2007 naar 52% in 2011.

Door de jeugd en ouders op alle fronten - thuis, school, sportclub, tijdens het uitgaan - te confronteren met projecten die het drankgebruik moeten beteugelen, hopen de regiogemeenten het alcoholgebruik van jongeren terug te dringen. Uit het periodieke onderzoek van de GGD, de Jeugdmonitor, moet nog blijken of de campagne effectief is geweest. De resultaten hiervan zullen in 2012 bekend worden.

De gemeente Dalfsen vindt het belangrijk om structureel aandacht te blijven besteden aan alcoholmatiging. Het blijft belangrijk om ouders en jongeren hierin te adviseren en voor te lichten. Naast de ouders en de jongeren zelf, zijn er nog andere partijen die invloed hebben op het alcoholgebruik van jongeren. Hoe gaan sportverenigingen om met alcohol in hun kantine? In hoeverre hebben keeteigenaren zicht op wat er in de keet gebeurt?

Daarom wordt na de campagneperiode van Minder Drank, Meer Scoren structureel ingezet op preventieve activiteiten op het gebied van alcoholmatiging en middelengebruik. Vanaf 2013 moet hiervoor jaarlijks een budget beschikbaar worden gesteld. Het Centrum voor Jeugd en Gezin speelt ook in de toekomst een belangrijke rol in de voorlichting aan ouders en jongeren.

Na de campagneperiode van Minder Drank, Meer Scoren, structureel blijven inzetten op preventieve activiteiten op het gebied van alcoholmatiging en middelengebruik.

Handhaving alcoholbezit

Om alcoholgebruik terug te dringen is preventie alleen niet voldoende. Het handhaven van de leeftijdsgrenzen is een belangrijk handvat om alcoholgebruik onder jongeren onder de 16 jaar terug te dringen. Het kabinet is voornemens om ook *alcoholbezit* onder 16 jaar strafbaar te stellen in alle publieke ruimtes. Daarnaast wil het kabinet de handhavingstaak vanuit de Drank- en Horecawet overhevelen naar de gemeente. De VWA is hier nu nog verantwoordelijk voor.

De gemeente wil bij een daadwerkelijke overheveling van de handhavingstaak inzetten op handhaving van de leeftijdsgrens bij verkooppunten en alcoholbezit bij jongeren onder de 16 jaar. De overheveling biedt kansen, als er ook voldoende middelen voor naar de gemeenten overgeheveld worden. Anders zullen binnen de handhavingstaken van de gemeente prioriteiten moeten worden gesteld.

Bij overheveling van de handhavingstaak vanuit Drank- en Horecawet inzetten op handhaving van de leeftijdsgrenzen bij verkooppunten en alcoholbezit van jongeren onder de 16 jaar.

3.3.5 Participatie

In het kader van positief jeugdbeleid (zie paragraaf 2.3) past jongerenparticipatie goed in het jeugdbeleid van de gemeente. Talentontwikkeling speelt hierin een belangrijke rol. Door mee te denken over het jeugdbeleid, activiteiten te organiseren en met plannen te komen, ontwikkelen jongeren vaardigheden die de jongeren later in bijvoorbeeld hun stage of werk weer van pas komen.

Het jongerenwerk geeft al voor een groot deel uitvoering aan 'jongerenparticipatie' door jongeren te motiveren om zelf actie te ondernemen wanneer zij een activiteit of voorziening willen realiseren.

Daarnaast wil de gemeente zelf ook jongeren betrekken bij het jeugdbeleid. Het moet een gewoonte zijn om jongeren te betrekken bij zaken die hen aangaan. Het is belangrijk om van jongeren zelf te horen wat hen bezighoudt: hoe zien zij hun toekomst, hoe beoordelen zij het leven voor jongeren in de gemeente Dalfsen, waarover hebben zij zorgen?

Ook gaat de gemeente vanaf 2012 met Plaatselijk Belangen in overleg om te kijken of en hoe jongeren betrokken (kunnen) worden bij zaken die hen aangaan.

In 2012 met Plaatselijk Belangen bespreken hoe zij jongeren bij hun activiteiten kunnen betrekken.

Social media en digitale participatievormen

Social media zoals Hyves, Youtube en twitter zijn vormen van nieuwe media die de afgelopen jaren populair zijn geworden onder jong en oud. Social media kan een goed instrument zijn om de jongeren te bereiken voor participatie. De gemeente wil hier op inspelen door in de nieuwe gemeentelijke visie op communicatie in te gaan op de vraag hoe we slim gebruik kunnen maken van de nieuwe communicatiemiddelen. Deze visie wordt dit najaar besproken in de gemeenteraad.

Ook maakt de gemeente gebruik van de kennis die via digitale media binnenkomt vanuit het jongerenwerk. Een voorbeeld van digitale jongerenparticipatie is www.digihonk.nl, een (besloten) website van SMON voor alle jongeren uit de gemeente Dalfsen.

Jaarlijkse gesprekken

De gemeenteraad wil vanaf dit jaar structureel met de jongeren in gesprek, ieder jaar met een andere kern. Met de jongeren wordt besproken wat hen bezighoudt, wat hun wensen en hun zorgen zijn. Uitgangspunten uit het jeugdbeleid kunnen de basis zijn om het gesprek aan te gaan, maar wel op een manier die jongeren aanspreekt. Het jongerenwerk speelt daarin ook een rol. Dit jaar vinden de eerste gesprekken tussen jongeren en raadsleden plaatsgevonden in de kern Dalfsen.

Vanaf dit jaar met raad, college en jongerenwerk structurele vormen voor jongerenparticipatie organiseren (inclusief social media).

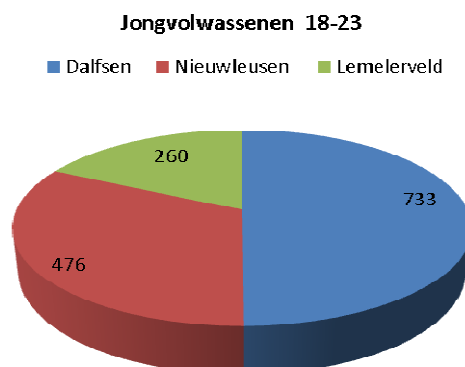
Dynamic duo's

Een ander initiatief wat deze zomer start gaat is het dynamic duo-concept. Dit is een participatievorm waarbij een bestuurder wordt gekoppeld aan een jongere. Jongere en bestuurder ontmoeten elkaar periodiek. Het doel van deze ontmoetingen is de verbinding tussen de leefwereld van jongeren en bestuurders; de jongere krijgt een beter beeld van de gemeente, de bestuurder leert wat er speelt onder de jongeren. Elkaar stimuleren, inspireren en talentontwikkeling staan bij dit project centraal.

Deze zomer gaat het eerste dynamic duo als pilot van start, als deze samenwerking naar tevredenheid verloopt worden mogelijk meer dynamic duo's gevormd.

3.4 Jongvolwassenen 18 tot 23

Ook jongvolwassenen van 18 jaar en ouder hebben de aandacht van de gemeente Dalfsen. Bij het jongerenwerk is er in de praktijk geen harde leeftijdsgrens, jongeren tot 23 jaar kunnen met hun vragen terecht bij het Centrum voor Jeugd en Gezin. Het beleid van de gemeente Dalfsen richt zich in deze leeftijdscategorie met name op de terreinen wonen, opleiding en werk.

3.4.1 Wonen

De gemeente wil graag dat jongeren in Dalfsen blijven wonen en besteedt in haar woonvisie daarom specifiek aandacht aan deze doelgroep. Dit omdat jongeren de volwassenen van de toekomst zijn en de gemeente de jongeren graag wil vasthouden voor een gezonde bevolkingssamenstelling.

Voor jongeren die het ouderlijk huis verlaten zijn er te weinig woonmogelijkheden die voor hen betaalbaar zijn, zowel in de huur- als in de koopsector. Ook via het jongerenwerk krijgen we signalen dat het voor jongeren moeilijk is om binnen de gemeente Dalfsen op zichzelf te gaan wonen.

Woonwensen

Van de ingeschreven woningzoekenden bij woonstichting VechtHorst is 18% jonger dan 25 jaar. Gevraagd naar de woonwensen van deze groep jongeren, geeft driekwart de voorkeur aan een koopwoning, die bij voorkeur tussen € 160.000 en € 200.000 kost. Ze willen graag een grote tuin en het liefst een vrijstaande woning. Zij hebben vaak een voorkeur voor het zelf laten bebouwen van een kavel. Voor ruim € 200.000 kan de starter op die manier aan een 2-onder-1-kap-woning komen.

Huurwoningen

In de woonvisie wordt gestreefd naar goedkope woonruimte, liefst in de huursector. Het VAB-beleid (beleid voor hergebruik van vrijkomende agrarische bebouwing) biedt mogelijkheden om vrijkomende karakteristieke agrarische gebouwen te verbouwen tot wooneenheden. VechtHorst heeft voor deze doelgroep plannen voor de bouw van 12 goedkope appartementen in het voormalige kerkgebouw Pleijendal 66 te Dalfsen.

Gemeente en woningcorporaties gaan in 2012 onderzoeken of het mogelijk is om kleine, goedkope appartementen te bouwen, bijvoorbeeld in bestaande te renoveren woningen.

Koopwoningen

Op de bestaande koopwoningenmarkt worden verreweg de meeste woningen verkocht aan inwoners uit de gemeente. Maar de prijzen – vaak boven € 250.000 – zijn te hoog voor degenen die voor het eerst een woning kopen. Voor deze groep biedt de gemeente sinds 1 januari 2008 VROM-startersleningen aan. Andere mogelijkheden zijn:

- kaveluitgifte waarop de eigenaar zelf een woning kan (laten) bouwen. Van het totale aantal uit te geven kavels in de vrije sector is 50% bestemd voor starters
- betaalbaar bouwen
- verkopen van bestaande huurwoningen tegen een gereduceerde prijs. Zowel VechtHorst als de Veste geeft korting op de getaxeerde waarde
- verschillende vormen tussen huren en kopen (zoals Koopgarant en Koop Goedkoop).

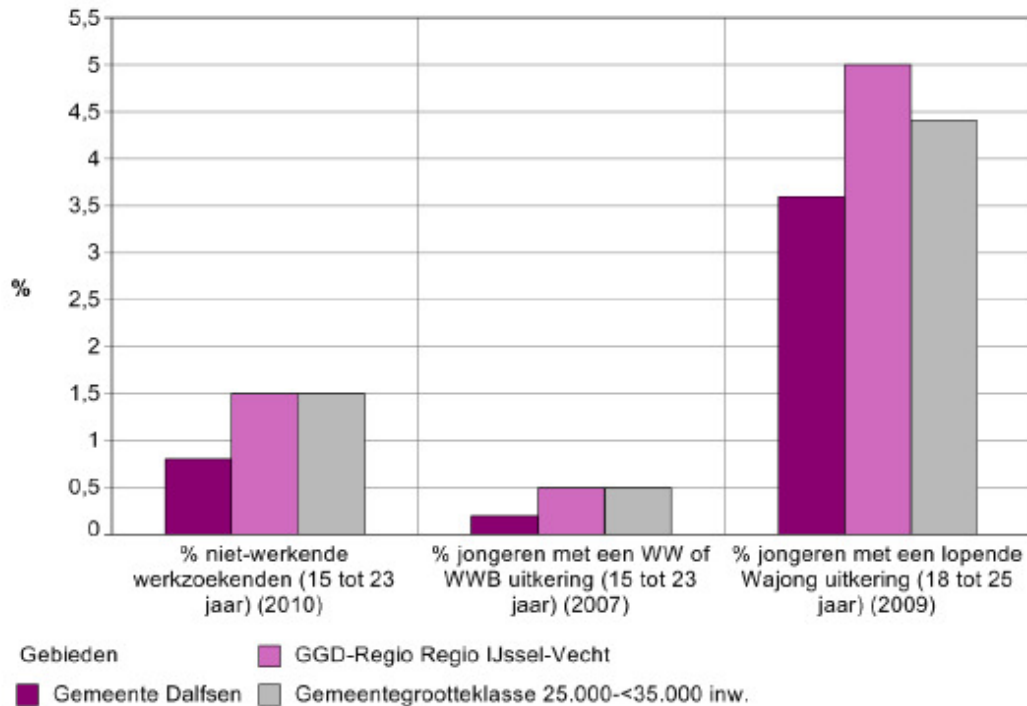
Crisisopvang

Sommige jongeren zijn vanwege problemen die zij ondervinden op zoek naar goedkope woonruimte. Van de partijen in het veld is het signaal opgevangen dat het vinden van woonruimte voor crisisopvang heel beperkt is. Ook het aanbod voor begeleid wonen is beperkt. Dit is echter niet een probleem dat Dalfsen als individuele gemeente kan oplossen. Het is een regionaal probleem en zal dus regionaal moeten worden opgelost.

3.4.2 Opleiding en werk

De gemeente wil actief inzetten op werk en/of opleiding voor alle jongeren. Als het gaat om de aansluiting van onderwijs op de arbeidsmarkt valt een kleine groep jongeren min of meer buiten de boot. In onderstaande tabel wordt duidelijk, dat het aantal jongeren zonder baan en met een uitkering lager ligt in vergelijking met de regio en met gemeenten van vergelijkbare grootte.

werkzoekenden en uitkeringen (% , meest recente periode)

Bron: CBS SSB, UWV WERKbedrijf, bewerking ABF Research

Ook is sprake van verborgen werkloosheid, in die zin dat een aantal jongeren nog bij hun ouders woont en op die manier onderhouden worden zonder in financiële problemen te komen. Naar schatting betreft dit niet meer dan 10 jongeren in de gemeente Dalfsen.

Wet Investeren in jongeren (WIJ)

Het sociale beleid van de gemeente is gericht op een zo groot mogelijke arbeidsparticipatie en zelfstandigheid van onze inwoners. De samenwerking tussen de afdeling Welzijn en Onderwijs en met de afdeling Sociale Zaken ligt primair in het begeleiden van jongeren naar duurzaam werk.

Deze samenwerking is nog steviger neergezet na de invoering van de Wet Investeren Jongeren (WIJ) per 1 oktober 2009. Met deze wet is de werkleerplicht voor jongeren tot 27 jaar ingevoerd. Het doel van de WIJ is het bestrijden van jeugdwerkloosheid, het terugdringen van voortijdig schoolverlaten en het vergroten van het aantal jongeren met een startkwalificatie haalt. Op 1 januari 2011 zijn er 16 jongeren in Dalfsen die een inkomensvoorziening van de gemeente ontvangen op grond van de WIJ.

Jongeren die niet werken of naar school gaan, kunnen geen beroep meer doen op een uitkering. De gemeente moet de jongeren een leer- of werkaanbod doen, afgestemd op de situatie van de jongeren. Deze maatregel is bedoeld om te bevorderen dat jongeren duurzaam aan de slag komen en om te voorkomen dat zij afhankelijk worden van de bijstand.

Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)

Wanneer er sprake is van (dreiging van) voortijdig schoolverlaten wordt dit in gezamenlijkheid opgepakt, waarbij de RMC en het UWV werkbedrijf belangrijke partners zijn. Werkafspraken tussen betrokken partijen zijn vastgelegd.

3.5 Het Centrum voor Jeugd en Gezin (0 tot 23)

Vanaf 2006 werken Carinova en GGD in opdracht van de gemeente integraal samen aan in het jeugdgezondheidsplein Dalfsen. In juni 2009 is hier het fysieke inlooppunt CJG gerealiseerd. Naast Carinova en GGD zijn ook maatschappelijk werk en Bureau Jeugdzorg daarbij direct betrokken. In het najaar van 2010 is deze integrale CJG-aanpak ook ingevoerd in Lemelerveld en Nieuwleusen.

3.5.1 Doelstelling en taken

Het doel van het Centrum voor Jeugd en Gezin is om te zorgen voor voldoende informatie, advies en ondersteuning bij het opgroeien en het opvoeden. Door een goed netwerk worden zorgen of problemen snel gesignaleerd, waardoor in een vroegtijdig stadium hulp kan worden gegeven. Deze hulp kan dan snel, efficiënt en doelmatig plaatsvinden. De gemeente voert regie op een passend aanbod en een sluitende aanpak.

Het CJG Dalfsen voert hierbij de onderstaande taken uit:

- taken in het kader van de vijf Wmo-functies:
 - informatie en advies (-9 maand tot en met 23 jaar)
 - signaleren van problemen bij jeugdigen en gezinnen
 - toeleiding tot hulp (licht pedagogisch of zwaardere geïndiceerde zorg)
 - licht pedagogische hulp
 - coördinatie van zorg waarbij meerdere hulpverleners binnen een gezin aanwezig zijn
- de jeugdgezondheidszorg 0-19 jarigen
- nazorg voor het gezin na afloop van de hulp of geïndiceerde zorg
- maatschappelijk Werk
- voorlichting aan en deskundigheidsbevordering m.b.t. opgroei- en opvoedproblematiek en signalering van professionals in de vindplaatsen
- organisatie netwerk meervoudige problematiek en procescoördinatie.

Het resultaat van een goed lopende Centrum voor Jeugd en Gezin is dat jeugd, jongeren en ouders weten waar ze terecht kunnen met vragen en bij problemen. Ook moet er een toegankelijk preventief hulpaanbod zijn, dat zo nodig toegang biedt tot geïndiceerde hulp. Door een goede zorgstructuur rond het kind te realiseren, wordt getracht te voorkomen dat een kind tussen wal en schip valt.

3.5.2 Doelgroep van het CJG

Het Centrum voor Jeugd en Gezin heeft verschillende doelgroepen die ze ondersteunen en van informatie voorzien:

- alle ouders in het algemeen
- aanstaande ouders/verzorgers
- ouders/verzorgers van jeugd tot en met 23 jaar
- alle jeugdigen in het algemeen
- jeugdigen en ouders die tot risicogroepen behoren
- professionals van vindplaatsen en andere organisaties

3.5.3 Werkwijze van het CJG

Bij de ontwikkeling van het CJG in de gemeente Dalfsen is voortgebouwd op de bestaande structuur. Momenteel zit men in een overgangsfase, waarbij het jeugdhulpteam (JHT) wordt opgeheven (waarbij sprake was van een signaleringsnetwerk 12- en 12+), hiervoor komt het CJG-team en het multidisciplinair overleg voor in de plaats. Zo ontstaat er nu niet alleen een nauwe samenwerking tussen JGZ 0-4 jarigen en JGZ 4-23 jarigen, maar bijvoorbeeld ook een inloopsprekkuur dat toegankelijk is voor alle leeftijden. In bijlage 3 staat een processchema van het JGZ.

CJG-team

Het belangrijkste uitgangspunt van het Centrum Jeugd en Gezin, is dat iedere ouder en/of, jeugdige zo snel mogelijk de informatie, adviezen of ondersteuning krijgt die het nodig heeft. Het *CJG-team* vormt daarvoor de eerste lijn. In het CJG-team nemen JGZ 0-19, het maatschappelijk werk en de Jeugdzorg deel. Het CJG-team heeft regelmatig overleg waarbij ook specifieke vragen of casussen worden besproken. Waar nodig worden ook andere partijen voor dit overleg uitgenodigd. De CJG-coördinator coördineert dit proces.

Multidisciplinair Overleg (MDO)

Dit sluit niet uit dat er bij complexere situatie en meervoudige problematiek meer gerichte ondersteuning nodig is. Dit krijgt vorm in het netwerk 'meervoudige problematiek', onder leiding van de procesmanager meervoudige problematiek, die tevens betrokken is bij de aanpak kindermishandeling en huiselijk geweld. Er wordt dan een multidisciplinair overleg gehouden waarbij alleen die professionals aanschuiven die bij een kind/gezin betrokken zijn. Het MDO stelt gezamenlijk een plan van aanpak op volgens het principe "één kind, één gezin, één plan". Daarbij staat het belang van het kind centraal.

Integrale werkwijze

Bij het CJG zijn veel personen en organisaties betrokken, elk met een eigen rol en verantwoordelijkheid. Van de netwerkpartners wordt verwacht dat in gezamenlijkheid (integraal) uitvoering wordt gegeven aan de CJG-doelstellingen van de gemeente. Betrokkenheid, draagvlak en goede onderlinge aansluiting van de betrokken organisaties en hun medewerkers zijn hierbij van groot belang. In het CJG-beleidsoverleg, dat samen met de gemeente Ommen wordt uitgevoerd, is dan ook een belangrijke rol weggelegd voor deze afstemming

De netwerkpartners als politie, leerplichtambtenaar, jongerenwerk, raad van kinderbescherming e.d. moeten nu zowel door de procesmanagers meervoudige problematiek als door de coördinator CJG actief worden opgezocht om zoveel mogelijk de signalen te bundelen.

3.5.4 De doorontwikkeling van het CJG

De afgelopen jaren is er al veel gebeurd in de gemeente Dalfsen op het terrein van de preventieve jeugdgezondheidszorg. Op veel terreinen wordt samengewerkt en partners weten elkaar steeds beter te vinden. Deze ontwikkeling zal de komende jaren verder gaan. Alle stappen blijven gericht op een dekkende zorgstructuur met efficiënte samenwerkingsafspraken, met blijvende kwaliteit op alle vijf WMO-functies en verdere versterking van klantgerichtheid. De CJG-coördinator is hierin de sturende en verbindende schakel.

Door wijzigingen in het CJG-format is de behoefte tussen de verschillende partners versterkt om elkaar binnen de jeugd(gezondheids)zorg twee keer per jaar een dagdeel weer te ontmoeten. De bedoeling is dan om een ochtend te splitsen in 12- en 12+ en themagericht bij elkaar te komen

3.5.5 Ontwikkelingen

Landelijk

In het regeerakkoord van 20 september 2010 zijn de huidige regeringspartijen overeengekomen dat de verantwoordelijkheid voor jeugdzorgtaken, inclusief de jeugd-ggz in de periode 2013-2016 stapsgewijs van provincies naar gemeenten moet worden overgedragen. De Centra voor Jeugd en Gezin zullen als frontoffice voor alle jeugdzorg gaan dienen. Gemeenten moeten daarbij doelmatiger en efficiënter uitvoering gaan geven aan de jeugdzorg om zo een korting op het landelijk beschikbaar budget te realiseren. De voorwaarden waaronder dit gebeurt, krijgen vorm in het bestuursakkoord tussen de VNG namens de gemeenten en het kabinet.

De komende jaren gaat de gemeente uitvoering geven aan de decentralisatie jeugdzorgtaken (CJG).

Al langere tijd speelt de invoering van Passend Onderwijs, zie paragraaf 2.2. Dit is primair van invloed op de scholen. Voor de zorgstructuur is een goede afstemming tussen scholen (zorgadviesteams) en het Centrum voor Jeugd en Gezin van belang.

Regio/provincie

De provincie Overijssel heeft in de voorgaande jaren vanuit de verantwoordelijkheid voor Jeugdzorg een belangrijke rol gespeeld in de ontwikkeling van de verbinding tussen lokaal preventiebeleid (JGZ) en de jeugdzorg. Bij ontwikkelingen als de invoering van VIS2 (signalerings- en volgsysteem risicjongeren) heeft de provincie een belangrijke initiërende en faciliterende rol gespeeld. Ten aanzien van de bovengenoemde ontwikkelingen op het gebied van jeugdzorg vindt met de provincie

CONCEPT

volop ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding plaats. Ook in de regio IJsselland zijn gemeenten met elkaar in gesprek over de wijze waarop de transitie jeugdzorg plaats moet vinden. Met de provincie is daartoe een uitgangspunten- en toetsstenen notitie opgesteld (zie bijlage 4). Deze moet waarborgen dat de overgang onder goede voorwaarden plaatsvindt.

Een andere ontwikkeling in de regio heeft te maken met het aanbod Jeugdgezondheidszorg (JGZ) in het CJG. Al langere tijd vindt oriëntatie plaats op de integrale uitvoering van de JGZ. Rond de zomer 2011 zullen de gemeenten in de regio besluiten of JGZ 0-4 jarigen (huidige uitvoering bij thuiszorg) en JGZ 4-19 jarigen (nu bij GGD) in één uitvoeringsorganisatie ondergebracht kunnen worden en op welke wijze een eventueel traject hiertoe wordt ingericht.

4 Conclusie

De jeugd is een belangrijke groep waar voortdurend aandacht voor is vanuit de gemeente. De focus ligt op het creëren van een zo'n gunstig mogelijk leefklimaat, zodat jongeren goed en veilig kunnen opgroeien en zich goed kunnen ontwikkelen ('positief jeugdbeleid'). Het merendeel van bestaand wordt voortgezet of verder uitgewerkt, daarnaast is er sprake van nieuwe beleidsontwikkelingen.

Voortzetten bestaand beleid

Op veel onderdelen wordt het bestaande beleid voortgezet. Zo blijven we actief inzetten op het behalen van een startkwalificatie door jongeren en blijven we de komende jaren aandacht besteden aan preventie en voorlichting over middelengebruik.

Nieuw beleid

Er is een aantal nieuwe ontwikkelingen waar de komende jaren specifiek aandacht aan wordt besteed. Zo stelt de decentralisatie van de jeugdzorgtaken de gemeente voor een belangrijke opgave, die samen met andere gemeenten in de regio de komende jaren zal worden opgepakt. Daarnaast wordt in het kader van de wet OKE de komende jaren ingezet op voorschoolse educatie voor kinderen met een (risico op) ontwikkelingsachterstand.

Uitwerking bestaand beleid

Het aanbod aan kinder-, tiener- en jongerenwerk wordt daarnaast verder afgestemd op de behoefte van de doelgroepen en ook willen we structurele vormen van jongerenparticipatie organiseren. Tot slot willen we in de woonvisie specifiek aandacht besteden aan jongeren en starters; we willen immers graag dat jongeren ook in de toekomst in de gemeente Dalfsen blijven wonen.

BIJLAGE 1: Actiepunten jeugdbeleid 2011- 2014

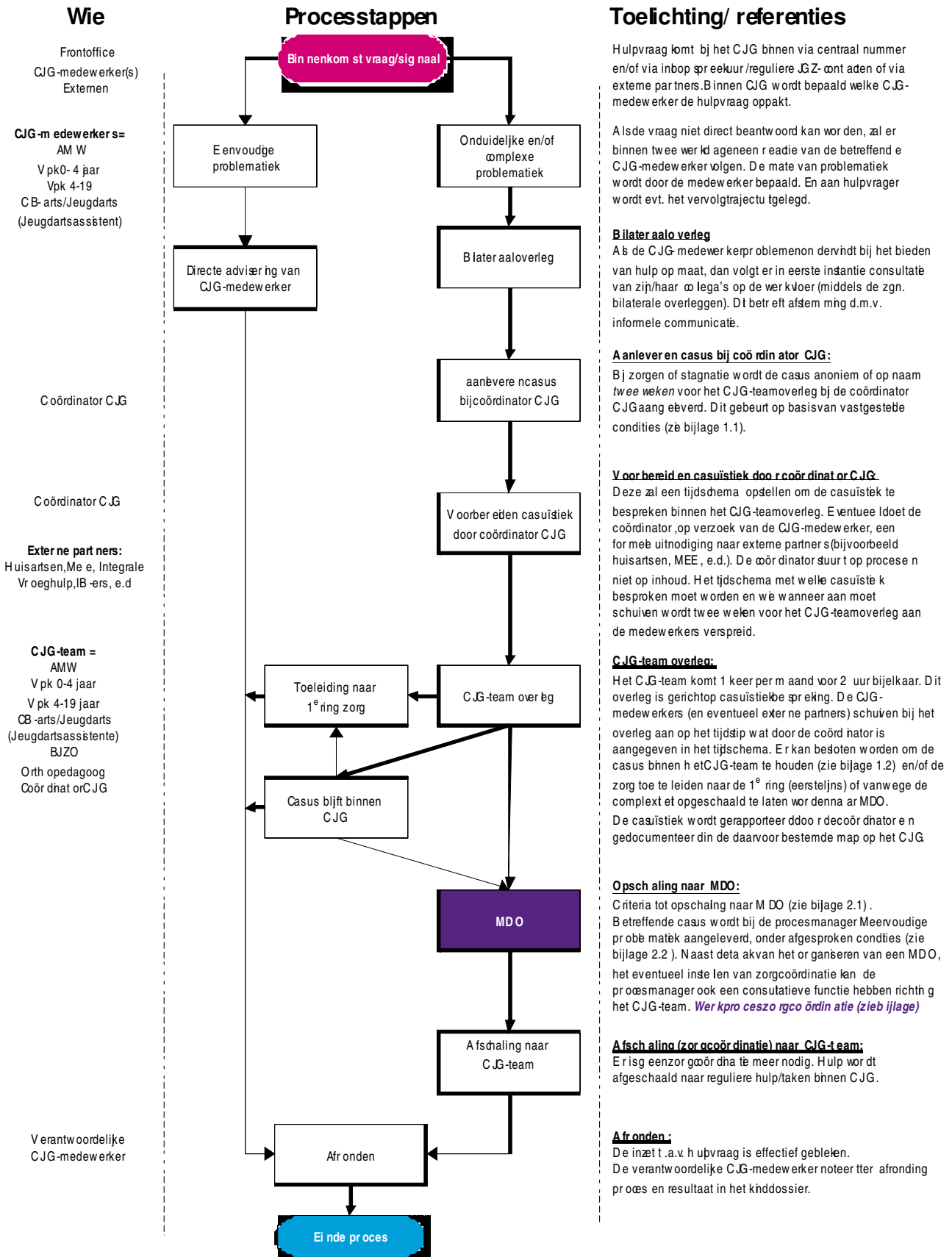
Veel taken in het jeugdbeleid zijn doorlopend en daar blijven we aandacht aan schenken. Een aantal zaken is nieuw of moeten verder worden uitgewerkt. Een overzicht van deze actiepunten:

- 1 Onderzoeken of logopedie zich meer moet gaan richten op preventie, ook in de voorschoolse periode. *2012*
- 2 LEA-structuur doorontwikkelen zodat goede afspiegeling van organisaties ontstaat. *2012*
- 3 Het actualiseren van de nota speelvoorzieningen, waarbij specifieke aandacht wordt besteed aan de spreiding van (formele en informele) buitenspeelplaatsen. *2012*
- 4 Een uitvoeringsnotitie 'uitgangspunten kinder-, tiener- en jongerenwerk in Dalfsen' op te stellen en uit te voeren. *2013-2016*
- 5 Met basisscholen invulling geven aan (preventieve) programma's op het gebied van sport & cultuur, gezondheid, weerbaarheid en andere thema's. *2012-2013*
- 6 Het project 'Op tijd voorbereid' met basisscholen evalueren en bij positief resultaat voortzetten. *Vanaf schooljaar 2011- 2012*
- 7 Bij het opstellen van de sportnota specifiek aandacht besteden aan de aansluiting van het sportaanbod op de vraag van jongeren (15+). *2011-2012*
- 8 Uitvoering geven aan het ketenbeleid. *2011-2012*
- 9 Door vrijwilligers jaarlijks activiteiten gericht op preventie of participatie organiseren. *Vanaf 2013*
- 10 Na de campagneperiode van Minder Drank, Meer Scoren, structureel blijven inzetten op preventieve activiteiten op het gebied van alcoholmatiging en middelengebruik.
- 11 Bij overheveling van de handhavingstaak vanuit Drank- en Horecawet inzetten op handhaving van de leeftijdsgrenzen bij verkooppunten en alcoholbezit van jongeren onder de 16 jaar.
- 12 Met raad, college en jongerenwerk structurele vormen voor jongerenparticipatie organiseren (inclusief social media). *2011/2012*
- 13 Met de verenigingen voor Plaatselijk Belang bespreken hoe zij jongeren bij hun activiteiten betrekken. *2012*
- 14 Gemeente en woningcorporaties gaan onderzoeken of het mogelijk is om kleine, goedkope appartementen te bouwen, bijvoorbeeld in bestaande te renoveren woningen *2012*
- 15 Uitvoering geven aan decentralisatie jeugdzorgtaken (CJG). *2011 -2016*

Bijlage 2: Afkortingenlijst

AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
JHT	Jeugd Hulpteam
LEA	Lokale Educatieve Agenda
LVG	Licht Verstandelijk Gehandicapt
MDO	Multidisciplinair Overleg
NJI	Nederlands Jeugdinstituut
OKE	Ontwikkelingskansen voor Kwaliteit en Educatie
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
SMON	Stichting Maatschappelijk Opbouw Nieuwleusen
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen.
VAB	Vrijkomende Agrarische Bebouwing
VIS2	Vangnet Informatie en Samenwerkings Systeem
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VVE	Voorschoolse Voorzieningen en Educatie
VWA	Voedsel en Warenautoriteit
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning

BIJLAGE 3: Processchema Centrum Jeugd en Gezin

BIJLAGE 4: Uitgangspunten transformatie jeugdstelsel Overijssel

Provincie en gemeenten in Overijssel

Transformatie jeugdstelsel Overijssel

Inleiding

Gemeenten staan voor de opgave het huidige stelsel te transformeren naar een nieuw jeugdstelsel. De provincie heeft aangeboden hierin te ondersteunen. Gemeenten en provincie in Overijssel constateren dat de inmiddels verschenen landelijke visies (van gemeentelijke zijde²) voor deze transformatie in hoge mate op de kernpunten overeenkomen. Deze zijn meegenomen in onderstaand kader.

Daarin is onderscheiden naar uitgangspunten het stelsel na transformatie (1) en uitgangspunten de weg er naar toe, het transitieproces (2). Deze uitgangspunten zijn bestuurlijke toetssteen bij veranderingen en innovaties naar het nieuwe stelsel.

1. Kinderen en ouders aan zet

Uitgangspunten c.q. toetsstenen voor het stelsel na transformatie

1. Het recht van een kind veilig en evenwichtig op te groeien in eigen sociale context (Internationale Verdrag inzake de Rechten van het kind)
2. Verantwoordelijkheid en plicht van primair (eerstverantwoordelijken) de ouders³ en vervolgens de sociale gemeenschap om voor een kind die veilige en evenwichtige opvoedcontext te realiseren.
3. Recht van kind en ouders op ondersteuning om kinderen binnen de sociale context te houden. De ondersteuning is aanvullend op de opvoeding en community based.
4. Uitgangspunt bij ondersteuning zijn de kernwaarden: eigen kracht en verantwoordelijkheid/regie bij kind en ouders, vertrouwen en ruimte voor sociale omgeving.
5. De ondersteuningsbehoefte en mate van zelfredzaamheid van kinderen en ouders zijn leidend bij de inzet van de mate en aard van ondersteuning.
6. Sterker accent op preventie door vroegtijdig en met zo licht mogelijke ondersteuning (en zo zwaar als nodig) verhelpen van problemen.
7. Ondersteunen op kansen en zonder labels (niet: zorg verlenen vanuit problemen en labels).
8. 1 kind/gezin, 1 plan, 1 aanspreekpunt, 1 budget. De ondersteuning is samenhangend en vanuit een integrale benadering, van de verschillende leefdomeinen van kinderen en ouders zoals huisvesting, onderwijs, werkgelegenheid en zorg.
9. De veiligheid van kinderen en kwaliteit van de zorg voor de kinderen en ouders blijft tenminste op het huidige niveau en/of is verbeterd. Waar nodig is sprake van borging door bovenlokale afspraken.
10. Het stelsel is opgebouwd vanuit toevoegende waarde aan kind, gezin en sociale omgeving
11. Verantwoordelijkheden en budgetten worden in beginsel zo laag mogelijk, dat wil zeggen bij alle –ook kleine- gemeenten belegd.

² Van Klein naar Groot, Commissie Zorg om jeugd, vz René Paas, juni 2009. Opvoeden versterken, november 2010. Prof.dr. T.A. van Yperen en drs. P.M. Stam; Transitie van de jeugdzorg, strategisch visiedocument G32, 8 februari 2011

³ Onder ouders wordt in algemene zin de eerst verantwoordelijk opvoeders.

12. Het stelsel is eenvoudig, transparant en belast professionals en organisaties met minder bureaucratie.
13. Gemeenten bieden de ondersteunende instellingen ruimte voor hun taken en voor creativiteit en innovatieve kracht van hulpverleners en organisaties. Gemeenten beperken hun rol tot het vaststellen van kaders op hoofdlijnen, het definiëren van gewenste resultaten, het (binnen de mogelijkheden) beschikbaar stellen van daarop afgestemde financiering en het inrichten van een daarop afgestemde verantwoording.
14. De zorg voor de jeugd is effectiever en efficiënter. Toetssteen is: op tijd, op maat (geen wachtlijsten).

2. De weg naar het nieuwe stelsel

Uitgangspunten c.q. toetsstenen voor het transitieproces

1. De veiligheid van kinderen en kwaliteit van de zorg voor de kinderen en ouders blijft tenminste op het huidige niveau en/of wordt verbeterd. Kind en ouders ondervinden van het transitieproces geen nadelen.
2. Het transitieproces vindt zo snel als mogelijk, maar zorgvuldig plaats.
3. De kernwaarden zijn toetssteen voor veranderingen en innovaties.
4. De provincie is verantwoordelijk voor de jeugdzorg zolang geen formele overdracht heeft plaatsgevonden. De provincie trekt zich niet voortijdig terug maar gaat uit van geborgde vrijheid. Pas formele overdracht op onderdelen wanneer vanuit oogpunt van veiligheid en kwaliteit verantwoord.
5. Van belang is eenheid van taal en een goed beeld van de feiten, zodat vanuit dezelfde werkelijkheid met elkaar wordt gesproken.
6. In het transitieproces is aandacht voor de mentaliteits- en cultuuromslag binnen instellingen naar: uitgaan van verantwoordelijkheid, eigen kracht en regie bij kind en ouders, betrekken van sociale omgeving, vertrouwen en ruimte.
7. Er is ruimte voor verschillende snelheden. (Samenwerkende) gemeenten kunnen ieder in hun eigen tempo in de transitieroute te bewandelen, zonder dat ze elkaar afremmen.
8. Om te voorkomen dat in Overijssel de gemeenten niet alleen de financiering van de provinciale jeugdzorg, maar ook wachtlijsten zonder financiering, over krijgen, spannen provincie en gemeenten vanuit de eigen verantwoordelijkheden en gezamenlijk, zich de periode tot aan formele overdracht in, de instroom in de provinciale jeugdzorg te beperken en de door- en uitstroom te bevorderen.
9. Provincie en gemeenten streven naar zo spoedig mogelijke verbreding van het proces in Overijssel naar de jeugdzorgsectoren Jeugd-GGZ, Jeugd LVG en Gesloten jeugdzorg.
10. Eenvoudige regionale(bestuurlijke/organisatorische) sturingsstructuur, met de cliënt (niet domeinen) als vertrekpunt.
11. De tijdsplanning beweegt zich binnen die van de landelijke planning.
12. Gemeenten en provincie voeden elkaar onderling met transitie-ervaringen die worden opgedaan. Zij streven naar een samenhangende aanpak.
13. Gemeenten en provincie willen dit proces ingaan met ruimte voor experimenteren, lef en vertrouwen. De ervaringen zijn input voor latere regelgeving.